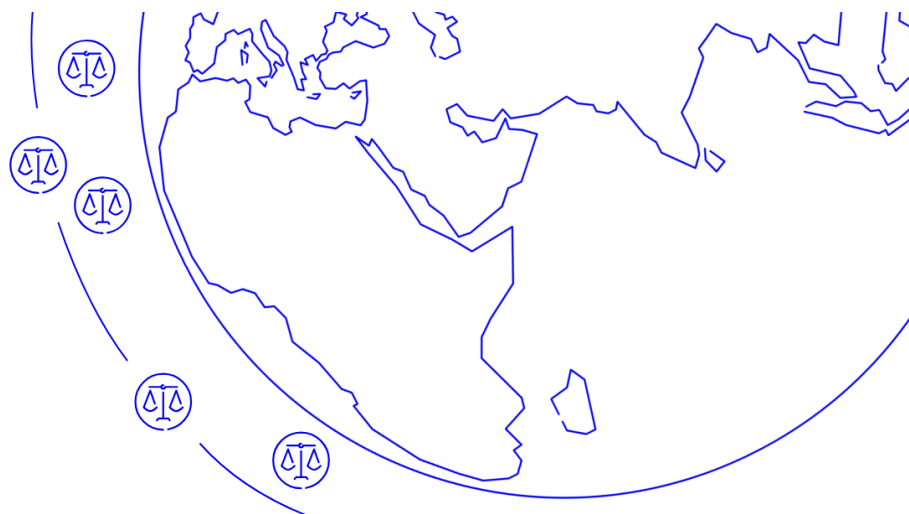

Euroopa Liidu kohtuasjade kokkuvõte

juuni 2026

Olulisemad EL Kohtu lahendid:

- + [C-722/23 ja C-91/24](#): Rugu ja Aucroix (eelotsus — vahistamismäärust täitva liikmesriigi kohustus viia karistus täide)
- + [C-312/24](#): Darashev (eelotsus — politseiametniku kui kuriteos kahtlustatava suhtes algatatud uurimise käigus kogutud andmete töötlemine)
- + [C-10/24](#): Dürr Dental (eelotsus — meditsiiniseadme CE-märgis)
- + [C-147/24](#): Safi (eelotsus — kolmanda riigi kodanikust vanema tuletatud elamisõigus liikmesriigis, mille kodanik laps on)
- + [C-601/24](#): Gotka (eelotsus — looduslike looma- ja taimeliikide kaitse)
- + [C-81/24](#): Jenec (rahapesu tõkestamisel maksekonto avamisest keeldumine)
- + [C-188/24 ja C-190/24](#): WebGroup Czech Republic ja NKL Associates ning Coyote System (eelotsus — teisest liikmesriigist pärit infoühiskonna teenuste vaba liikumise piirang)
- + [C-232/25](#): Idziski (eelotsus — kohtualluvus väidetava isikuõiguste rikkumise korral telesarja poolt)

C-722/23 ja C 91/24: Rugu ja Aucroix (eelotsus – vahistamismäärust täitva liikmesriigi kohustus viia karistus täide)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 4. juunil 2026

Rumeenia ja Kreeka õigusasutused tegid Euroopa vahistamismäärused vastavalt Rumeenia ja Belgia kodaniku suhtes, kes elavad Belgias, et viia täide neile mõistetud vabadusekaotuslikud karistused. Belgia apellatsioonikohtud keeldusid vahistamismääruste täitmisest, kuna nende hinnangul võivad kinnipidamistingimused Rumeenias ja Kreekas seada tagaotsitavad ohtu, et neid koheldakse ebainimlikult või alandavalt. Belgia kassatsioonikohus küsis Euroopa Kohtult, kas juhul, kui liikmesriik keeldub Euroopa vahistamismääruse täitmisest põhiõiguste rikkumise ohu tõttu, võib ta või on tal kohustus tagada karistuse täideviimine oma territooriumil.

Euroopa Kohus selgitas, et raamotsuse 2002/584 (Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta) artikli 1 lõike 3 kohaselt tuleb Euroopa vahistamismäärus täitmata jätta, kui tagaotsitava üleandmine tooks kaasa ebainimliku või alandava kohtlemise ohu. Samas ei ole raamotsuses 2002/584 kindlaks määratud sellise keeldumise tagajärgi. Teiselt poolt võib liikmesriik raamotsuse 2002/584 artikli 4 punkti 6 kohaselt Euroopa vahistamismääruse täitmisest keelduda, kui see on tehtud vabadusekaotusliku karistuse täitmiseks ja tagaotsitav viibib vahistamismäärust täitvas liikmesriigis või on selle kodanik ning see riik kohustub karistuse täitma. Euroopa Kohus leidis, et **kui vahistamismäärust täitev õigusasutus on raamotsuse 2002/584 artikli 1 lõike 3 alusel keeldunud vahistamismääruse täitmisest, ei saa see asutus kohaldada täiendavalt raamotsuse artikli 4 punktis 6 ette nähtud täitmata jätmise vabatahtlikku alust.**

Euroopa Kohus rõhutas samas, et raamotsust 2002/584 ei saa tõlgendada nii, et sellega seatakse kahtluse alla liikmesriikidevahelise õigusalse koostöö süsteemi tõhusus ning Euroopa vahistamismääruse mehhanismi eesmärk, mis on võidelda tagaotsitava karistamata jäämise vastu. Seetõttu **peab raamotsuse 2002/584 artikli 1 lõike 3 alusel vahistamismääruse täitmisest keeldunud õigusasutus aktiivselt püüdma tagada, et tagaotsitav ei jääks selle keeldumise tõttu karistamata.** Euroopa Kohus meenutas, et Euroopa vahistamismääruse toimimise tagamiseks peab lojaalse koostöö kohustus leidma rakendust õigusasutuste dialoogis. Need kaks õigusasutust peavad järgima vastastikuse usalduse ja vastastikuse tunnustamise põhimõtteid. Nii **peab vahistamismäärust täitev liikmesriik kohaldama raamotsust 2008/909 (vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta kriminaalasjades tehtud otsuste suhtes), et**

tunnustada oma territooriumil süüdimõistvat kohtuotsust ning tagada karistuse täideviimine oma territooriumil. Täpsemini peab vahistamismäärust täitev liikmesriik omal algatusel taotlema, et vahistamismääruse teinud liikmesriik edastaks talle kohtuotsuse ja raamotsuse 2008/909 kohase tunnistuse. Kohtuotsuse teinud liikmesriik võib nende dokumentide edastamisest keelduda, kuid peab siis nõuetekohaselt arvesse võtma asjaolu, et seetõttu jääb süüdimõistatud isik karistamata.

Euroopa Kohus märkis samuti, et kuigi vabadusekaotusliku karistuse täideviimiseks muus liikmesriigis kui see, kus karistus mõisteti, on üldjuhul nõutav asjaomase isiku nõusolek, siis see ei ole alati nii. Nõusolek ei ole nõutav juhul, kui süüdimõistatud isik on täidesaatva liikmesriigi kodanik ja elab samuti selle territooriumil või kui ta on põgenenud või tagasi pöördunud täidesaatvasse liikmesriiki.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-312/24: Darashev (eelotsus – politseiametniku kui kuriteos kahtlustatava suhtes algatatud uurimise käigus kogutud andmete töötlemine)

Euroopa Kohtu otsus, 4. juunil 2026

CL töötas eri ametikohtadel politseiametnikuna Bulgaaria siseministeeriumi julgeolekupolitsei peadirektoraadis ja riikliku politsei peadirektoraadis. 2016. aastal algatati süüteomenetlus, mille käigus tehti CLi kui kahtlustatava suhtes erinevaid uurimistoiminguid (isiku läbiotsimine, sõrmejälgede võtmine, elukoha läbiotsimine). Kuna isikut, kes kuriteo toime pani, ei olnud võimalik kindlaks teha, uurimine peatati. CLile süüdistust ei esitatud. CL esitas kohtusse kaebuse, milles nõudis mittevarelise kahju hüvitamist. CL märkis kaebuses, et tema tööandja peab andmekogu, millesse on kantud tema kui kahtlustatava nimi, ning tööandja keeldub neid andmeid eemaldamast või kustutamast.

Bulgaaria kohus küsis Euroopa Kohtult, kas isikuandmete kaitse üldmäärus (IKÜM) kohaldub isikuandmete töötlemise suhtes, mis seisneb selles, et asutuse teenistuja isikutoimikus säilitatakse andmeid selle kohta, et ta oli kriminaaluurimise raames kahtlustatav. Samuti soovis Bulgaaria kohus teada, kas politseiametniku isikuandmete säilitamist, mis puudutavad tema staatust kahtlustatavana kriminaaluurimise raames,

võib pidada põhjendatuks vajadusega täita seadusjärgset kohustust, mis on politseiametniku tööandjaks olevale ametiasutusele riigisisese õiguse alusel pandud.

Euroopa Kohus kinnitas esmalt, et põhikohtuasjas kõne all oleva isikuandmete töötlemise eesmärk ei ole süütegude tõkestamine, uurimine ja avastamine, vaid personalijuhtimine. Seetõttu kuulub see töötlemine IKÜMi kohaldamisalasse. Seejärel märkis Euroopa Kohus, et politseiametnikud peavad vastama kõrgematele moraalsele ja eetilistele kriteeriumidele kui teised töötajate või teenistujate kategooriad. Politseiametnikelt selliste kriteeriumide täitmise nõudmine on avalikku huvi teeniv ja seega õiguspärane eesmärk IKÜMi tähenduses. Euroopa Kohtu sõnul peab Bulgaaria kohus siiski kontrollima, **kas olukorras, kus puuduvad tõendid selle kohta, et kõnealune politseiametnik oleks süüteo toime pannud, on riigisisised õigusnormid, milles on ette nähtud sellise uurimisega seotud andmete säilitamine, selle õiguspärase eesmärgi saavutamiseks sobivad**. Samuti peab Bulgaaria kohus hindama, kas sellist töötlemist nõudvad riigisisised õigusnormid on proportsionaalsed.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-10/24: Dürr Dental (eelotsus – meditsiiniseadme CE-märgis)

Euroopa Kohtu otsus, 4. juunil 2026

Dürr Dental on hambaraviks kasutatava suruõhu tootmiseks mõeldud kompressorite tootja. Cattani Deutschland turustas Saksamaal suruõhu tootmiseks mõeldud õlivabasisid kuivaõhukompressoreid, millel oli üksnes masinate CE-märgis, kuid puudus meditsiiniseadmete CE-märgis. Lisaks ei olnud Cattani Deutschland kompressoritel CE-märgisele lisatud neljakohalist identifitseerimisnumbrit. Dürr Dental esitas kohtusse hagi, milles palus kohustada Cattani Deutschlandi trahvi ähvardusel lõpetama kompressorite turul kättesaadavaks tegemine. Dürr Dental väitis, et kompressoreid tuleb pidada meditsiiniseadmete abiseadmeteks, mis kuuluvad määruse 2017/745 (mis käsitleb meditsiiniseadmeid) tähenduses IIa riskiklassi. Neil kompressoritel oleks seega pidanud olema meditsiiniseadmete CE-märgis ja vastavushindamismenetluse jaoks pädeva teavitatud asutuse neljakohaline identifitseerimisnumber.

Saksamaa kohus küsis Euroopa Kohtult, kas määrus 2017/745 paneb levitajale kohustuse kontrollida, kas toodet, mille ta turul kättesaadavaks teeb, tuleb pidada meditsiiniseadmeks määruse 2017/745 tähenduses, ja kas seejuures omab tähtsust asjaolu, et tootja on kinnitanud sellele masinate CE-märgise. Samuti soovis Saksamaa kohus teada, kas määruse 2017/745 kohaselt peab levitaja kontrollima, kas seade, mille ta turul kättesaadavaks teeb, tuleb klassifitseerida IIa riskiklassi selle määruse tähenduses

ja kas järelikut peab see seade kandma teavitatud asutuse neljakohalist identifitseerimisnumbrit.

Euroopa Kohus kinnitas kõigepealt, et selliseid kompressoreid tuleb pidada meditsiiniseadme abiseadmeteks ja seetõttu kuuluvad need määruse 2017/745 kohaldamisalasse. Levitaja on kohustatud juba enne asjaomase seadme turul kättesaadavaks tegemist kontrollima, kas seade vastab määruse nõuetele. **Seejuures peab levitaja kontrollima, kas seadmel on nõuetekohane CE-märgis ja ELi vastavusdeklaratsioon.** Meditsiiniseadme klassifikatsiooni õigsuse kontrollimine levitaja poolt võib Euroopa Kohtu hinnangul siiski osutuda liiga keeruliseks ja võib vastavalt olukorrale isegi kahjustada patsientide ja kasutajate ohutuse ja tervisekaitse eesmärki, kuna levitajal ei ole selleks sama pädevust kui teavitatud asutustel. Seetõttu jõudis kohus järeldusele, et **levitaja ei pea kontrollima, kas seade tuleb klassifitseerida IIa riskiklassi.** Kui aga levitaja käsutuses olev teave näitab, et tootja on klassifitseerinud seadme riskiklassi, hõlmab levitaja hoolsuskohustus sellise asutuse neljakohalise identifitseerimisnumbri olemasolu kontrollimist.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-147/24: Safi (eelotsus – kolmanda riigi kodanikust vanema tuletatud elamisõigus liikmesriigis, mille kodanik laps on)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 4. juunil 2026

Kaebaja on Maroko kodanik, kes elas varem Hispaanias elamisõiguse alusel. Alates abiellumisest elab ta Madalmaades koos oma Maroko ja Madalmaade kodanikust abikaasaga. Neil sündis erivajadustega laps, kellel on Madalmaade kodakondsus ja kelle eest abikaasad hoolitsevad ühiselt. Kaebaja abikaasa on tervisliku seisundi tõttu osaliselt vabastatud kohustusest töötada. Kaebaja esitas Madalmaades Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELTL) artikli 20 alusel tuletatud elamisõiguse taotluse, et elada oma alaealise lapse juures, kes on temast sõltuv. Madalmaade ametiasutused jätsid taotluse rahuldamata, kuna tal on Hispaanias elamise õigus ning pere võib kolida Hispaaniasse. Kaebaja pöördus Madalmaade kohtusse, kes küsis Euroopa Kohtult, kas liidu õigusega on vastuolus, kui liikmesriigi asutus keeldub andmast tuletatud elamisõigust kolmanda riigi kodanikule, kes on liidu kodanikust alaealise lapse vanem, põhjendusel, et sellel kolmanda riigi kodanikul on õigus elada teises liikmesriigis, kui see asutus ei ole eelnevalt kontrollinud, kas perekonnaelu saab jätkuda ja kas see on kooskõlas lapse parimate huvidega.

Kaebaja väitis Euroopa Kohtus, et ta on vahepeal oma elamisõigusest Hispaanias loobunud. Seetõttu võttis Euroopa Kohus arvesse nii olukorda, kus eelotsusetaotluse esitanud kohus tuvastab, et kaebajal ei ole enam Hispaanias elamise õigust kui ka olukorda, kus kaebajal on Hispaanias elamise õigus.

Euroopa Kohus leidis, et **kui kaebajal ei ole Hispaanias elamise õigust** ja kui talle keeldutakse tuletatud elamisõiguse andmisest Madalmaades, on laps oma sõltuvussuhte tõttu oma vanemaga sunnitud kogu liidu territooriumilt lahkuma. Euroopa Kohtu kohtupraktika kohaselt jätkaks selline lahkumine lapse ilma võimalusest kasutada liidu kodaniku staatusest tulenevaid põhilisi õigusi ja kahjustaks selle staatuse soovitatavat toimet. Seega **tuleks kaebajale ELTL artikli 20 alusel anda tuletatud elamisõigus**.

Isegi kui kaebajal on Hispaanias elamise õigus, ei välista see Euroopa Kohtu sõnul iseenesest kaebaja võimalust saada tuletatud elamisõigus Madalmaades ELTL artikli 20 alusel. Alaealise lapse sundimine siirduma Hispaaniasse võib riivata tema õigusi, sealhulgas õigust perekonnaelu austamisele. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märkis, et esineb konkreetne oht, et laps eraldatakse oma teisest vanemast, kellel võib olla võimatu saada õigust elada alaliselt Hispaania territooriumil. Seetõttu tõdes Euroopa Kohus, et **tuletatud elamisõiguse andmisest keeldumine kahjustaks perekonna ühtsust, kuna see võtaks lapselt võimaluse säilitada tal sünnist saati olnud regulaarseid isiklikke suhteid ja otsest kontakti oma mõlema vanemaga.** Samuti leidis Euroopa Kohus, et asjaolud, et laps ei räägi mitte hispaania, vaid hollandi keelt ning et ta saab Madalmaades eriõpet, tõendavad seda, et lapse parimates huvides on jätkata Madalmaades elamist. **Seetõttu tuleks lapse vanemale anda tuletatud elamisõigus Madalmaades ELTL artikli 20 alusel.**

Kokkuvõttes leidis Euroopa Kohus, et liidu õigusega on vastuolus tuletatud elamisõiguse andmisest keeldumine liidu kodanikust alaealise lapse vanemale üksnes põhjusel, et kolmanda riigi kodanikust vanemal on elamisõigus teises liikmesriigis, kui liikmesriigi pädev asutus ei ole eelnevalt kontrollinud, kas perekonnaelu saab teises liikmesriigis jätkuda ning kas lapse siirdumine teise liikmesriiki on kooskõlas lapse parimate huvidega. Kui need tingimused ei ole täidetud, tuleb tunnustada kolmanda riigi kodanikust vanema tuletatud elamisõigust liikmesriigis, mille kodanik laps on ja kus ta elab oma mõlema vanemaga.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-601/24: Gotka (eelotsus – looduslike looma- ja taimeliikide kaitse)

Euroopa Kohtu otsus, 11. juunil 2026

Poolas süüdistatakse Ukraina kodanikku V. B.-d selles, et ta tõi ilma impordiloata Euroopa Liitu sisse mitu karpit tablette, mis sisaldas määruse nr 338/97 (looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel) alusel kaitstud liigi, jaapani merihobukese ekstrakti. Seetõttu esitas Poola kohus Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse, milles küsis, kas selline valmistis kuulub osas, milles see sisaldab jaapani merihobukese ekstrakti, mõiste „isend“ alla selle määruse tähenduses. Teiseks soovib Poola kohus teada, kas seetõttu, et V. B. ostis valmistise eraisikuna seaduslikult Ukrainas asuvast apteegist ja tõi selle liitu sisse enda või lähedase isiku ravivajadusteks, on ta vabastatud kohustusest esitada liitu sissetoomisel impordiluba. Kolmandaks soovib Poola kohus teada, kas liidu õigusega on vastuolus riigisisised õigusnormid, mis võimaldavad kriminaalvastutusele võtta sellist tarbijat nagu põhikohtuasjas.

Esiteks leidis Euroopa Kohus, et **määruse nr 338/97 kohaselt kuulub mõiste „isend“ alla valmistis, mille koostis sisaldab muu hulgas ekstrakti jaapani merihobukesest**, mis on loetletud määruse lisas B. Euroopa Kohus selgitas, et põhimõtteliselt kuuluvad kõik kaitstud liigist saadud tooted ja kõik sellist toodet sisaldavad kaubad mõiste „isend“ alla määruse nr 338/97 tähenduses. Teistsugune tõlgendus võib kahjustada kaitstud liikide kaitset ja säilimist. Seejuures ei tehta määruses mingit vahet kaitstud liikidest valmistatud kaupade või toodete kasutamise või otstarbe alusel. Sellest järeldeb, et **toote kvalifitseerimine ravimiks ei mõjuta mõiste „isend“ tõlgendamist**.

Teiseks analüüsis Euroopa Kohus, kas kõnealune valmistis kuulub mõiste „isiklikud asjad või majatarbed“ alla, mille sissetoomine liitu on vabastatud impordiloa või vajaduse korral (re)ekspordidokumendi esitamise kohustusest. Kohus selgitas, et **surenud isenditest saadud tooteid sisaldava valmistise liitu toomine üksikisiku enda või lähedase isiku ravivajadusteks, mitte kaubanduslikel eesmärkidel, võib kuuluda määruses nr 338/97 ette nähtud „isiklike asjade või majatarvete“ suhtes kohaldatava erandi alla**, kui on täidetud selle erandi muud tingimused. Seda erandit kohaldatakse üksnes isendite suhtes, mis kuuluvad kolmandast riigist saabuvate reisijate isiklikku pagasisse või sellise füüsilise isiku isikliku vara hulka, kes vahetab oma alalist elukohta kolmandas riigis alalise elukoha vastu liidus, või mis on jahitrofeed. Seda peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus. Selliste isiklike asjade või majatarvete esmakordsel sissetoomisel liitu seal alaliselt elava isiku poolt ei nõuta impordiluba, kui esitatakse (re)ekspordidokument ja selle koopia. Seda, kas V. B. on sätte tähenduses liidus elav isik, peab kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus.

Kohus täpsustas veel, et ka (re)ekspordidokumendi esitamine ei ole nõutav kuni nelja surenud isendi ulatuses inimese kohta, kuid seda erandit tuleb tõlgendada kitsalt. Kuigi seda otsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus, ei tundunud Euroopa Kohtule, et see tingimus oleks täidetud. Kõnealune valmistis ei ole „surenud isend“, vaid seisneb tablettides, mille keerukas koostis sisaldab jaapani merihobukeste ekstrakti. Vastupidine

tõlgendus väljuks sätte sõnastusest ning tekitaks tõlgendamis- ja kohaldamisraskusi, samuti eiraks sätete eesmärki hõlbustada tolliprotseduure ja tagada tõhus kontroll.

Kolmandaks analüüsis Euroopa kohus, kas määrusega nr 338/97 on vastuolus riigisisised õigusnormid, mis näevad ette kriminaalkaristuse sellises olukorras nagu põhikohtuasjas. Kohus leidis, et määrus nr 338/97 ei takista liikmesriikidel kehtestada sellise rikkumise eest kriminaalkaristusi, tingimusel et need on vastavuses selle rikkumise laadi ja raskusega. **Kui eelotsusetaotluse esitanud kohus peaks jõudma järeldusele, et määruse nr 338/97 erand on kohaldatav, siis sellisel juhul oleks määrusega nr 338/97 vastuolus mis tahes laadi karistus sellise liitu sissetoomise eest. Kui aga erand ei ole kohaldatav, kujutab see endast määruse nr 338/97 rikkumist. Sellisel juhul peaks eelotsusetaotluse esitanud kohus hindama, kas kriminaalkaristus, mis seisneb kolme kuu kuni viie aasta pikkuses vangistuses, vastab määruses nr 338/97 sätestatud proportsionaalsuse nõuetele.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-81/24: Jenec (rahapesu tõkestamisel maksekonto avamisest keeldumine)

Euroopa Kohtu otsus, 11. juunil 2026

LH püüdis Sloveenia bensiinijaamas tasuda arvet, kuid pank blokeeris makse, põhjendades seda rahapesu ja terrorismi tõkestamise seadusest tulenevate kohustuste täitmisega. Panga sisedokumendi kohaselt kuulub nende kohustuste hulka muu hulgas Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumi välisvarade kontrolli osakonna (Office of Foreign Assets Control, OFAC) kehtestatud piirangute järgimine. LH esitas panga vastu Sloveenia kohtusse hagi, esitades muu hulgas nõude kohustada panku avama talle põhimaksekonto.

Sloveenia kohus esitas Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse, et teada saada, millised tagajärjed võivad isiku kandmisel OFACi nimekirja olla selle inimese võimalusele avada maksekonto. Eelkõige, kas see kujutab endast direktiiviga 2014/92 (maksekontoga seotud tasude võrreldavuse, maksekonto vahetamise ja põhimaksekontole juurdepääsu kohta) sätestatud õiguse avada konto rikkumist. Sloveenia kohus märkis samuti, et LH-d ei ole kunagi süüdi mõistetud kuriteos, mille tõttu ta oli OFACi nimekirja kantud, ning LH suhtes ei ole kehtestatud ka muid piiravaid meetmeid.

Euroopa Kohus selgitas esmalt, et tarbija õigus avada põhimaksekonto direktiivi 2014/92 kohaselt sõltub direktiivis 2015/849 (mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist) ette nähtud rahapesu ja terrorismi tõkestamise sätete järgimisest. Direktiiv 2015/849 sätestab hoolsusmeetmed, mida kohustatud isikud peavad kliendi suhtes rakendama.

Kohus selgitas, et riskipõhise käsitlemise eeldus on riskihinnang, mis koostatakse direktiiviga loodud süsteemis kolmel tasandil: liidu tasandil, liikmesriigi tasandil ja kohustatud isikute tasandil. Liikmesriigil või kohustatud isikul ei ole ilma niisuguse hinnanguta võimalik igal konkreetsel juhul otsustada, milliseid meetmeid rakendada. Seetõttu eeldab tugevdatud hoolsusmeetmete kohaldamine riskipõhise käsitlemise alusel, et liikmesriik või kohustatud isik tuvastab varem suurema rahapesu ja terrorismi rahastamise riski. Järelikult ei ole neil juhtudel kliendile suurema riskitaseme määramine ja sellest tulenevalt kliendi suhtes tugevdatud hoolsusmeetmete võtmine automaatne.

Euroopa Kohtu hinnangul järeldeb sellest, et isiku kandmine OFACi nimekirja võib kujutada endast asjakohast riskitegurit, mida krediitiasutus peab rahapesu ja terrorismi rahastamise riski juhtumipõhisel hindamisel arvesse võtma. Siiski ei näe direktiiv 2015/849 ette, et asutus saab automaatselt keelduda ärisuhte loomisest kliendiga, kelle suhtes niisugust meedet kohaldatakse. See kohustab vaid asutust rakendama tugevdatud hoolsusmeetmeid pärast seda, kui ta hinnanud konkreetse juhtumi asjaolusid.

Kokkuvõttes leidis Euroopa Kohus, et **direktiivi 2015/849 kohaselt ei ole lubatud liikmesriikidel kohustada krediitiasutusi keelduma avamast tarbijale põhimaksekontot pelgalt põhjusel, et tarbija on kantud nende isikute nimekirja, kelle suhtes kohaldatakse kolmanda riigi kehtestatud piiranguid, ilma et asjakohane krediitiasutus oleks konkreetse juhtumi põhjal hinnanud kavandatava ärisuhtega seotud rahapesu või terrorismi rahastamise riski.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-188/24 ja C-190/24: WebGroup Czech Republic ja NKL Associates ning Coyote System (eelotsus – teisest liikmesriigist pärit infoühiskonna teenuste vaba liikumise piirang)

Euroopa Kohtu otsus (suurkoda), 16. juunil 2026

Prantsusmaal on pornograafiliste veebisaitide haldajad kohustatud rakendama tehnilisi meetmeid vanuse kontrollimiseks, et takistada nende saitide kättesaadavust alaealistele. Samuti võib GPS-navigatsiooniabiteenuse osutajaid kohustada mitte levitama nende teenuse kasutajate poolt edastatud teavet liikluskontrollide kohta Prantsusmaa territooriumil. Tšehhi äriühingud WebGroup Czech Republic ja NKL Associates vaidlustasid pornograafiliste veebisaitide haldajatele kehtestatud kohustused ning Prantsuse äriühing Coyote System vaidlustas keelu levitada teavet liikluskontrollide kohta.

Eelotsusetaotlused esitanud kohus soovis sisuliselt teada, kas direktiiviga 2000/31 (elektroonilise kaubanduse kohta) on vastuolus see, kui liikmesriik kehtestab teistes liikmesriikides asuvatele infoühiskonna teenuste osutajatele karistusõiguse kohaldamisalasse kuuluva üldise ja abstraktse kohustuse tõkestada alaealiste ligipääs pornograafilisele sisule ning keelab niisugustel teenuseosutajatel levitada teavet teatud liikluskontrollide kohta. Samuti soovis eelotsusetaotlused esitanud kohus teada, kuidas vajaduse korral ühitada direktiivist tulenevad nõuded nõuetega, mis tulenevad inimväärikuse kaitsest ja lapse parimatest huvidest.

Euroopa Kohus leidis, et kõnealused õigusnormid piiravad infoühiskonna teenuste vaba liikumist, kuna need on kohaldatavad ka teistes liikmesriikides asuvatele infoühiskonna teenuse osutajatele. **Direktiiv võimaldab siiski teatavatel tingimustel niisuguseid meetmeid võtta. Kõnealused meetmed taotleavad direktiiviga tunnustatud eesmärgi, mille hulgas on ka avalik kord, mis hõlmab alaealiste kaitset, ja avalik julgeolek, millega on seotud keeld levitada teavet liikluskontrollide kohta.** Euroopa Kohtu hinnangul on direktiiviga vastuolus üldised ja abstraktsed karistusõiguslikud kohustused teistes liikmesriikides asuvatele infoühiskonna teenuse osutajatele, kuid antud juhul on meetmed suunatud konkreetsetele infoühiskonna teenustele ning on võetud individuaalsete hoiatus- või keeluotsuste vormis.

Euroopa Kohus märkis siiski, et **enne niisuguste meetmete võtmist tuleks paluda teenuseosutaja asukohaliikmesriigilt, et ta võtaks ise sobivad meetmed**, ja teiseks **teatada nende meetmete võtmise kavatsusest** Euroopa Komisjonile ja sellele liikmesriigile, välja arvatud edasilükkamatutel juhtudel. Kui need tingimused on täidetud, **võib liikmesriik kohustada teistes liikmesriikides asuvaid infoühiskonna teenuste osutajaid rakendama vanusekontrolli süsteemi**, et takistada pornograafiliste veebisaitide kättesaadavust alaealistele. Samuti võib liikmesriik **keelata infoühiskonna teenuse osutajatel levitada teavet liikluskontrollide kohta**, kui teave on piisavalt piiritletud ja teenuseosutaja saab selle levitamist takistada ilma, et ta peaks üldiselt jälgima kogu kasutajate edastatavat teavet.

Euroopa Kohus analüüsis samuti, kas infoühiskonna teenuse osutaja võib vastutusest vabaneda põhjusel, et teabe, mida ta talletab ja levitab, edastavad talle tema teenuse kasutajad ehk kas kohaldub veebimajutusteenuse osutaja vastutuse piirang. Euroopa Kohus selgitas, et selleks, et teenuseosutajat saaks kvalifitseerida veebimajutusteenuse osutajaks, peab tema roll olema neutraalne, st üksnes tehniline, automaatne ja passiivne, mistõttu tal ei ole talletatava teabe kohta teadmisi ega kontrolli selle üle. Kuid **teenuseosutaja, kes määrab algoritmi abil kindlaks, millistel tingimustel, mil viisil ja millises tähtsuse järjekorras teavet levitatakse, kontrollib seda teavet, mistõttu ta ei ole vastutusest vabastatud.** Samas ka juhul, kui teenuseosutaja roll on neutraalne ja ta võiks vastutusest vabastamisele tugineda, võib talle avaliku korra, julgeoleku või ohutuse kaalutlustel keelata teatud liikluskontrollidega seotud teabe levitamise.

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

C-232/25: Idziski (eelotsus – kohtualluvus väidetava isikuõiguste rikkumise korral telesarja poolt)

Euroopa Kohtu otsus, 18. juunil 2026

Teise maailmasõja ajal tegutsenud Poola sõjaväelise salarühmituse endine liige ja sama rühmituse veterane ühendav Poola organisatsioon esitasid Poola kohtutes hagi Saksamaal asuvate telesarja kaasprodutsentide vastu. Telesarja näidati mitmes liikmesriigis ja see on kättesaadav ka internetis. Hagejate hinnangul rikuvad sarja teatavad stseenid nende isikuõigusi, kujutades rühmituse sõdureid antisemiitide ja holokaustis natsidega koostööd teinud isikutena. Nad nõuavad muu hulgas vabanduse avaldamist asjaomastes telekanalites ja veebisaitidel ning endisele sõdurile mittevavalise kahju hüvitamist.

Poola kõrgeim kohus küsis Euroopa Kohtult sisuliselt, kas määruse nr 44/2001 (kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades, nn Brüsseli I määrus) alusel on Poola kohtud pädevad lahendama kogu väidetava kahju hüvitamise nõuet, kui isikuõiguste rikkumine tuleneb audiovisuaalse sisu edastamisest mitme liikmesriigi televisioonis ja internetis. Samuti küsis ta, millises ulatuses võivad Poola kohtud asja lahendada juhul, kui nende pädevus piirdub üksnes Poolas tekkinud kahjuga, eelkõige kas nad võivad lahendada nõudeid rikkumise tagajärgede kõrvaldamiseks või ennetamiseks ning mittevavalise kahju hüvitamiseks.

Euroopa Kohus rõhutas, et lepinguvälise kahju valikulise kohtualluvuse eeskirja tuleb tõlgendada kitsalt. Kohus eristas televisioonis edastatud sisu ja internetis avaldatud sisu: televisiooniedastus on üldjuhul territoriaalselt piiratud, samas kui internetis avaldatud sisu on põhimõtteliselt kõikjal kättesaadav.

Euroopa Kohus leidis, et **televisioonis mitmes liikmesriigis edastatud audiovisuaalse sisu puhul ei ole hageja huvide keskme järgne kohus pädev lahendama kogu väidetava kahju hüvitamise nõuet**. Hageja võib pöörduda iga sellise liikmesriigi kohtusse, kus saadet edastati ja kus tema väitel tema mainet kahjustati, kuid sellise kohtu pädevus piirdub vastavas riigis tekkinud kahjuga. Kogu kahju hüvitamist saab nõuda eelkõige kostja elukoha või sarja tootjate asukoha järgse liikmesriigi kohtutes.

Internetis avaldatud sisu puhul võib hageja huvide keskme järgne kohus lahendada kogu kahju hüvitamise nõude üksnes siis, kui sisu võimaldab hagejat otseselt või kaudselt tuvastada. Füüsilise isiku puhul ei piisa sellest, et ta kuulus kunagi väikesesse ja piiritletud rühma, millele vaidlusalune sisu viitab. Isik peab olema tuvastatav konkreetse isikuna, teda

teistest eristavate tunnuste kaudu. Vastasel juhul ei ole kostjale ettenähtav, millisesse kohtusse võib tema vastu hagi esitada, kuna sellesse rühma kuuluvate eri isikute huvi keskmed võivad asuda eri liikmesriikides.

Olukord on teistsugune, mis puudutab juriidilist isikut, mille peamine ülesanne on kaitsta niisuguse rühmituse huve. **Selline juriidiline isik saab pöörduda oma huvide keskmel kohtusse kogu väidetava kahju hüvitamise hagi lahendamiseks**, eeldusel, et internetis edastav audiovisuaalne sisu võimaldab selle rühmituse otseselt või kaudselt tuvastada. Kuna sari räägib konkreetsest rühmitusest, on ettenähtav, et kahju hüvitamise hagi esitatakse selle juriidilise isiku huvide keskmel järgsele kohtule.

Euroopa Kohus tuletas meelde, et nõue andmeid parandada ja sisu kustutada on üks ja jagamatu nõue, mille saab esitada vaid kohtule, kes on pädev lahendama kogu kahju hüvitamise nõuet. Seevastu, kui kahju hüvitamise nõue ei ole üks ja jagamatu, võib hageja esitada hagi mis tahes liikmesriigi kohtusse, kes on pädev lahendama nõuet seoses kahju selle osaga, mis on põhjustatud selle liikmesriigi territooriumil, et saada hüvitist, mis piirdub selles liikmesriigis tekitatud kahjuga. **Seega võivad Poola kohtud lahendada nõudeid rikkumise tagajärgede kõrvaldamiseks või ennetamiseks ning mittevaralise kahju hüvitamiseks osas, mis on põhjustatud Poola territooriumil. Poola kohtutel ei ole siiski pädevust lahendada hagi, mille eesmärk on kõnealuse sarja üleslaaditud andmete parandamine.**

Kohtuotsus on kättesaadav [siit](#).

Tegemist on mitteametliku kokkuvõttega EL õiguse büroo valitud kohtulahenditest. EL Kohtu otsuste ja kohtujuristi ettepanekute terviktekstidega saab tutvuda EL Kohtu koduleheküljel või EUR-Lex andmebaasis (viited lisatud).